

Република Србија
УПРАВНИ СУД
15 У – 7085/10 (2009)
29.10.2010. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Обрада Андрића, председника већа, Јасминке Вукашиновић и Душице Маринковић, чланова већа, са судијским саветником Снежаном Вујачић, као записничарем, решавајући по тужби тужиоца Јеврејске општине Београд, Београд, ул. Краља Петра бр. 71а, кога заступа пуномоћник Рајна Андрић, адвокат из Београда, ул. Светозара Марковића бр. 19, против закључка Дирекције за реституцију Републике Србије, Београд, ул. Немањина бр. 4, бр. 143-03-46-00-00646/2007 од 25.12.2008. године, у предмету враћања стана, у нејавној седници већа одржаној дана 29.10.2010. године, донео је

ПРЕСУДУ

Тужба се ОДБИЈА.

Образложење

Оспореним закључком одбачен је захтев Јеврејске општине Београд, из Београда, ул. Краља Петра бр. 71а, за враћање двособног стана бр. ..., у површини од 50 м², на четвртном спрату зграде у ул. ... бр. ... у Београду, на кат. парцели ... КО ... због непостојања услова за вођење поступка. Јеврејска општина Београд, ул. Краља Петра бр. 71а, из Београда, обратила се Дирекцији за реституцију Републике Србије у складу са Законом о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама ("Службени гласник РС", бр. 46/06) захтевом од 28.06.2007. године за враћање одузете непокретне имовине – двособног стана бр. ..., површине 50 м², на четвртном спрату зграде у ул. ... бр. 5, у Београду, на кат. парцели ..., КО

У поднетој тужби Врховном суду Србије, дана 10.02.2009. године, под пословним бр. У. 936/09, тужилац оспорава законитост решења туженог органа због погрешне примене закона, другог прописа или општег акта, повреде правила поступка и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања. Позивајући се на Закон о задужбинама Краљевине Југославије, који је примењиван после рата до 1972.године и према коме је задужбина правно лице – установа којој се намењује извесна имовина некој трајној сврси и која се не може употребити ни за шта друго, тужилац наводи да се у контексту примене Закона о реституцији мора поћи од сврхе, циља и начина управљања задужбином, те на основу тога извршити квалификацију задужбине или фонда као световне или црквене. Истиче да задужбине оснивају физичка и правна лица а не цркве и верске заједнице. Указује да је тужилац правни следбеник раније постојећих верских јеврејских заједница (конкретно јеврејске вероисповедне општине у Београду, настале спајањем ранијих јеврејских општина у Београду: Јеврејске Сефардске и Јеврејске Ашкенаске вероисповедне општине). Сматра да одбацивањем захтева тужиоца за враћање одузете имовине, са образложењем да иста није одузета од цркве или верске заједнице, већ од фонда (као правног лица), а без претходног уврђивања сврхе и циља оснивања фонда, начина на који је фонд дужан да користи намењену имовину и начина на који ће се делити приходи које фонд оствари од коришћења те имовине – дакле без утврђивања правне природе самог тог фонда, већ само за себе и без потребе даљег разматрања, представља разлог за поништај оспореног закључка од стране суда. Предложио је да суд уважи тужбу и оспорени закључак поништи.

У одговору на тужбу, тужени орган је остајући у свему при разлозима датим у образложењу оспореног закључка, предложио да суд тужбу одбије, као неосновану.

Управном суду су дана 01.01.2010. године, на основу члана 89. и члана 90. став 1. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/08 и 104/09) и члана 77. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), уступљени предмети Врховног суда Србије и окружних судова у којима до 31.12.2009. године није донета коначна одлука, а за које је надлежан Управни суд, сагласно члану 29. став 1. Закона о уређењу судова.

Након оцене навода тужбе, одговора на тужбу, и свих списа ове управне ствари, Управни суд је оценио:

-Тужба није основана.

Из образложења оспореног Закључка произилази да је тужени орган одбацио захтев тужиоца за враћање двособног стана бр. ..., у површини од 50 м², на четвртом спрату зграде у ул. ... бр. ... у Београду, на кат. парцели ..., КО ..., након што је увидом у списе предмета достављене уз захтев тужиоца, као и накнадно достављену документацију приложену у поднеску тужиоца од 26.06.2008.године и 21.11.2008. године, утврдио непостојање услова за покретање поступка, из разлога што имовина која је предмет захтева за враћање у моменту одузимања није била власништво подносиоца захтева – Јеврејске општине Београд, већ власништво Фонда А.А., да подносилац захтева није био оснивач наведеног фонда, већ да је исти основан тестаментом физичког лица, те да се у конкретном случају одузета имовина у смислу члана 1., 6. и 9. Закона о реституцији не може сматрати имовином цркве, верске заједнице, њихове задужбине или друштва, односно имовином која може бити предмет реституције по овом закону, нити се наведени фонд може сматрати фондом цркве или верске заједнице у смислу одредаба овог закона.

Код оваквог стања ствари, по оцени Управног суда, оспореним закључком није повређен закон на штету тужиоца. Ово са разлога што је одредбом члана 1. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама ("Службени гласник РС" број 46/2006), прописано да се овим законом уређују услови, начин и поступак враћања имовине која је на територији Републике Србије одузета од цркава и верских заједница, како и од њихових задужбина и друштава, применом прописа о аграрној реформи, национализацији, секвестрацији и других прописа који су донесени и примењивани у периоду од 1945.године, као и свим другим актима којима је вршено одузимање те имовине без тржишне накнаде. Одредбом члана 6. истог закона прописано је да право на враћања имовине припада црквама и верским заједницама, односно њиховим правним следбеницима, у складу са важећим актима цркава и верских заједница, а чл. 9. истог закона прописано је да су предмет враћања непокретности које су у моменту одузимања биле у власништву цркава и верских заједница.

Како је у проведеном поступку потпуно утврђено чињенично стање од значаја за испуњеност услова за покретање поступка, на које је правилно примењена одредба чл. 115. ст. 2. Закона о општем управном поступку (“Службени лист СРЈ” бр. 33/97 и 31/01), то разлоге које је тужени дао за своју одлуку, као довољне и на закону засноване прихвата и овај суд.

Наводи тужбе не могу довести до другачије оцене законитости оспореног закључка, јер овим наводима тужилац није довео у сумњу утврђено стање у вези постојања услова за покретање поступка, односно да имовина која је предмет враћања у моменту одузимања није била власништво Јеврејске општине Београд, већ власништво Фонда А.А., основано тестаментом Б.Б., те у смислу Закона о реституцији, враћање предметне имовине не потпада под режим овог закона, и тужилац нема активну легитимацију за подношење захтева у овој управној ствари.

Као неоснован оцењен је и навод тужбе да се у контексту примене Закона о реституцији мора поћи од сврхе, циља и начина управљања задужбином, те на основу тога извршити квалификација задужбине или фонда, као световне или црквене, са разлога што ни Законом о реституцији, нити неким другим прописом није прописано да циљ, сврха и начин управљања једном задужбином одређује порекло и квалификацију њене имовине, односно саму задужбину као световну или црквену. Сврха, циљ оснивања, начин управљања и располагања имовином предметне задужбине су неспорни, али не могу променити чињеницу да је ова задужбина основана од стране физичког лица, да је имовина намењена оснивању и циљевима те задужбине припадала том истом физичком лицу, а не цркви или верској заједници, те да су стога циљ, сврха оснивања и начин управљања овом задужбином само несумњив доказ да је Јеврејска општина Сефардског обреда била један од бенефицијера прихода овог фонда, али не и његов оснивач и власник.

Такође је као неоснован оцењен навод тужбе да задужбину оснивају физичка и правна лица, а не цркве и верске заједнице, те да личност оснивача задужбине ни на који начин не може бити од утицаја на оцену њеног правног статуса, као верске заједнице. Наиме, цркве и верске заједнице су оснивачи бројних задужбина, друштава и других правних субјеката.

Са изнетих разлога, налазећи да оспореним закључком није повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је на основу одредбе члана 41. став 2. Закона о управним споровима (“Службени лист СРЈ” број 46/96) а који се примењује на основу одредбе члана 77. став 1. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС” број 111/09), одлучио као у диспозитиву пресуде.

**ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
ДАНА 29.10.2010. ГОДИНЕ, 15 У – 7085/10 (2009)**

**ЗАПИСНИЧАР
СУДИЈА**

Снежана Вујачић,с.р.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА -

Обрад Андрић,с.р.

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић**

ИР